

Ptujsko pismo

Letošnja otvoritev gledališke sezone je bila v znamenju krstne predstave J. Kranjca komedije »Skedenj«. Skedenj je nedvomno komedija z realistično pretežo v svoji notranji dramatski zgradbi. Tudi psihološko razpoloženje in zahteva realistične smeri v dramatični je v prvem dejanju popolnoma v skladu s takšnim pojmovanjem. Z znanjem, ki je potrebno, je pripravil v njem avtor temelje svoji zgradbi v realistično-komedijskem stilu, pripravil pa na to psihološki tudi gledalca. Takšno je prvo dejanje, ki nadvse zadovolji, ker je enotno, bogato na izmenjavi karakterjev in ker z mnogimi naznačitvami pravilno usmerja v nadaljnje dvige in zaplete situacij. V drugem dejanju pa se prelomi enotnost in prvotni stil in zgodi se, kar se rado pri povdaranju takšne snovi: avtor se vplavi v tanko romantično in simbolistično mrežo. Zdi se mi, da ga predvsem problematika komedije zapelje v to, in zato se ni čuditi, da njegov sociološki realizem le preveč prehaja v romantično anarhijo, ki notranjo psihološko napetost in razvoj tuintam preseka (n. pr. v prizoru pred sodniki). Pa še nekaj: prehajanje komedije v burko je velika osnovna napaka, za igralce tako nevarna in nič manj za publiko.

Vendar pa je v »Skednj« J. Kranjc ustvaril toliko komičnih situacij in v nje nakapljal toliko tih ironij, da v splošnem zagradi. Njegov groteskni realizem ja zadržan, toda zelo topel in človeški. Vsemu poteku je dal neprisiljen tempo, situacije pa zna spretno spletati, vezati med seboj in obarvati s Kranjcu svojiskim satirično-tendenčnim humorjem, ki ga označuje neke vrste satirično zbadanje in v simbole skrita žolčljivost. Sploh je Kranjc marsikaj skrtil v simbole in v svoje tipične karakterje. Komika situacij je njegova značilnost, zopet drugod sociološko poglabljanje. Težišče te socialno-programatične komedije je tam, kjer se najbolj dokopljajo do psiholoških vzmeti človekove notranjosti in človeške družbe in kjer ostane zvest karikiranemu realizmu osnove svoje zgradbe v prvem dejanju.

Ptujsko diletantsko družina je bila v igri uravnovešana, posebno Senica (Špat) ki je znal v sebi najti vsa psihična nastrojenja, vsa občutja. Le ponekod zaradi neenotne izgraditve komedije ni mogel uravnovesiti realističnega in romantično-simbolističnega tona v harmoničen akord četudi si je prizadeval na vse kriplje. Po sledica je bila dvojnost: v prvem dejanju in pozneje ponekod psihološka igra, drugod pa, četudi le, mirna patetična vznemelenost. — Sumim, da je radi tega bil v zadregi tudi režiser Borko, ki je z najboljšim namenom skušal s svojimi režiserskimi in spretnimi inscenatorskimi posežki zabrisati simbolistične in romantične vloške, ki se med seboj izpodrivajo, tako ponekod res da zabrisal, drugod pa še celo povdaril. Kratkotomalo: bil je v zadregi, hotel si je pomagati, pomagati avtorju in z režijo dvigniti tisto, kar je občutil, da ne tvega enotnosti. — Špat ni doslej še v nobeni vlogi tako notranje zaživel. Ves njegov pojav na odru, igra, mimika in gibanje, vse je bilo prepričevalno. Njemu je moč v igranju sicer retorika, toda ima pa igralsko strast v vsa ki žilici. Marjanco je Drobinaova krala z njej značilno zadržujočo notranjo razvojenostjo, boleščjo, ki ni smela na dan, in tesnobo, ki je večkrat prehajala v analitično vglabljanje vase. Takšne vloge ji ležijo v njeni osebni dispoziciji. Remčeva je v Jerici prirodno igrala in je zato osveževala. Svoje mlade igralske zmožnosti je povdarila s krepkim realističnim zanosom v sočni in temperamentni igri, ki je bila sproščena in zunanja. Bolestna figura Mihe (Tory), navivno samozavestni Andrej (Toroš) in resignirani Peter (Kostanjšek) so nudili pestro izmenjavo karakterjev, ki so jih vsak po svoje oblikovali z izrednim razumevanjem. Tat (Samec) je bil zunanje efekten, toda igralskega doživljanja je bilo pri njem manj. Je pa to tudi karakterni vloga, ki zahteva že poklicnega igralca. Policijski komisar (Fürst) se v začetku ni mogel pravilno znajti, neka nemoč je bila v njem. Pač pa ga je v tistem trenutku, ko se tat vrne, notranje preblisnilo in takrat ga y eni sami

28. říjen!

BENEŠ

Danes praznuje bratska Českoslovaška svoj državni praznik. V dobi svobodnega

Klic obmejnega učiteljstva

Proučimo našo vas!

Sresko učiteljsko društvo Maribor levi breg je zborovalo v soboto 16. t. m. v krčevinski narodni šoli ob sijajni udeležbi članstva. Otvoril in vodil je obč. zbor predsednik g. Vauda Mirko, ki je uvodoma poklonil jedrnatu besede v spodnjem velikemu Slovanu pok. T. G. Masaryku, spomnil pa se tudi 20 letnice smrti dr. J. E. Kreka. Ugotovil je razveselivo dejstvo, da je skoraj vse, za srez premeščeno in nameščeno učiteljstvo vstopilo v to učit. ruštvo, kar dokazuje pravilno razumevanje programa JUU in stanovske solidarnosti med učiteljstvom. Svoja letna poročila so prav temeljito podali vsi društveni funkcionarji, predvsem že imenovanj predsednik, dalje tajnik g. Šajna Janko, blagajnik g. Rajko Augustinčič in predsednik nadzornega odbora g.

gesti spreleti notranje doživetje. Stražnik (Stožer) je iz svoje manjše vloge izgrebel vse, kar je le mogel in podal živlik v govoru in mimiki, posebno pa v gibanju.

Režiser Borko je vovkivil vso zamilsel režiserske in inscenatorske izvedbe v harmonično zrast vse igralske družine in v usmeritev k resničnemu čustvovanju in notranji uravnovešenosti. Že ob prvi predstavi nam je dokazal, da so res študirali in da ima s ptujsko dilet. družino resno prizadevanje, ki ga njemu in igralcem pri uprizoritvi »Skednja« nihiče ne more odrekati. A. Debenak.

Masaryk o sebi

(K 28. oktobru.)

To je bila moja prva ljubezen. Odtlej sem mnogo razmišljal o ljubezni na pobudo lastne izkušnje kakor tudi tega, kar sem opazoval krog sebe, predvsem pa mi je za to dajala povod literatura, ki se peča z ljubeznijo vendar v visoki meri. O njej sem po svojih poznejših doživljajih ter pod vplivom svoje žene pisal precej in samo ponavljam: ljubezen, močna, ljubezen, prava ljubezen, ljubezen med možem in ženo, ki sta spolno nepokvarjena, je — kakor pravi pesem vseh pesmi — krepka kakor smrt, je krepkejša nego smrt, ker vzdržuje življenje in ustvarja novo življenje. Po pravici ji posveča literatura največjo pozornost. Samo da je baš v tem večinoma le »literatura«.

Od svojega detinjstva do danes sem nenasiten čitatelj. Napisal sem študijo o svojem razmerju do literature; morda jo bom obelodanil. V njej sem si hotel pojasniti, kako in v kaki meri more učinkovati tuj narod na človeka, kako daleč si moremo usvojiti tuj jezik in prodreti v duh tega naroda; koliko tega tujega prevzamemo, kako je možna sinteza ter kako ti vplivi intelektualno in moralno oblikujejo naš značaj. Dalje časa sem

državnega in narodnega življenja je v bratski češkoslovaški narod dokazal, kaj premore tvornost in delavnost v svobodnem, neoviranjem razmahu. Krasna urejenost bratske republike na vseh področjih narodnega in državnega življenja pa je najlepše spričevalo zrelosti in sposobnosti češkoslovaškega naroda. Prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka ni več med živimi. Bratska republika bo letos prvokrat praznovala 28. říjen brez ustvaritelja republike ter njenega voditelja. Toda napredek in razmah bratske republike je zajamčen, saj jo vodi živo utelešenje duha in miselnosti prezidenta Osvoboditelja, sedanjji prezident dr. Beneš. Masarykov duh ni mrtev. Pod vodstvom dr. Beneša naj bratski češkoslovaški narod še vnaprej raste in zori do skrajnih možnosti mej. Naj živi bratska češkoslovaška republika, naj živi njen prezident dr. Edvard Beneš.

Kulturne beležke

V kritiki o »Sodniku Zalamejskem« je pomotoma izostala navedba igralca Justa Košuta, ki je mimično, glasovno in gibno učinkovito ustrezal podobi venomer godrnjavega, preklinajočega, toda na dnu duše dobrega, poštenega generala Don Lopa, ki bi ga bil mogel iz vrst našega dramskega ansambla le malokdo tako mojstrsko izoblikovati. Just Košuta spada med one naše mlajše igralce, ki si od predstave do predstave utirajo pot k vse lepšim uspehom ter kreacijam. V »Učitelju«. Osrednje glasilo Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Beogradu je izdalo te dni drugo (oktobrsko) številko z naslednjo vsebino: Učiteljeva teorija: Znanstveno in pedagoško delovanje Tomaža Masaryka (Em. Radl). Pojem samotvornosti in pedagoškega dela v noske prakse (J. Demarin), Vzgoja čustva v splošni pedagogiki Voj. R. Mladenovića (M. R. Milošević), Ruska pedagogika v 20. stoletju (V. Zjenjkovski). Učiteljeva praksa: Uspešen način, s katerim lahko učitelj proučuje vas (Nikičor), Čitanje v osnovni šoli, kompleks »Poplava« (S. Ljubičič), Priprava za izlet (Z. Marković), Učiteljeva bibliografija (M. R. Majstorović), Beograd, Kralj Milutinova 66.

prometa in v izogib nesrečam neobhodno. Predsednik je mnenja, da občina, četudi ima denar na razpolago, ne more ceste iz temelja popraviti, ker je na vidiku most, za katerega se ne ve, če bo prišel na nivo sedanje ceste. Od posestnikov Riedla, Sprahmana, Volavška, Reibenschula in Gabrona se bodo skušali dobiti čim ugodnejši pogoji za odstop potrebnega sveta za razširjenje ceste, popravilo pa se bo izvedlo, ko bodo na razpolago vozniki. Obč. odb. Frmišek predlaga, da občina sama kupi tovornj avto in navaža gramoz na svoje ceste, nakar mu odb. Železnik pojasni, da to ni izvedljivo. Pač pa bo občina sklenila pogodbo z kakim voznikom, ki bo stalno vozil za občino.

Iz Gornje Radgone

Ker je železno ogrodje obstranske ograje na obmejnem mostu čez Muro pričelo rjaveti, je avstriska deželna vlada dala isto na svoji strani na novo prepleškati Mnenja smo, da bi bilo to delo nujno potrebno tudi na naši strani.

Gornjeradgonsko pokopališče dobiva sicer zadnje dni nekoliko lepše lice, kakršnega bi moralo imeti itak že skozi vse leto. Toda kupi trave in starih vencev ter kamen, okrog pokopališčne kapele in vhodnih vrat prav gotovo ne krasijo božje njive. Morda bi bilo tudi tukaj boljše, če bi to skrb prevzela v roke občinska uprava ali pa poseben odbor.

Darujte za azilni sklad PTL!

vim, da bi dovršila svojo izobrazbo na konservatoriju; toda delna ohromelost roke je prekinila njeno muzikalno kariero.

Prirodno je bilo, da sem bil od vsega početka radoveden na njo. Ko bi najprišla, sem čakal ob oknu, da bi jo videl izstopiti iz droške. Nekoč smo napravili vsi izlet tja, kjer se nahajajo nekdanje slovarske vasi pri Lipskem, ki so bile napravile vtis tudi na Kollárja. Peljali smo se s čolnom čez reko, čoln se je zadel ob breg, gospa Göringova je padla v vodo. Ubožica je bila strašno obsežna in bi bila utonila, tedaj sem skočil za njo in sem jo spravil na breg. Pri tem sem se prehladil in zdravnik mi je predpisal nekoliko dni hišnega zapora. Predlagal sem Miss Garrigue-ovi ter gospodični Göringovi, da skupaj z menoj nekaj bereta. Čitali smo angleške knjige, pesmi in predvsem Buckle-jevo »Zgodovino civilizacije«. — Tedaj sva se zblížala.

Šarlota se je peljala na Turinško v Elgersburg k neki prijateljici. Ko je bila odpotovala, sem se zavedel svojega razmerja do nje ter sem ji pisal pismo, v katerem sem ji predlagal zvezo za življenje. Njen odgovor je bil nedoločen; tedaj sem pospravil svoje stvari in sem odpotoval za njo — denarja sem imel le za IV. razred. Zedinila sva se.

(Dalje sledi.)

imel namen, da spišem te nazore in študije kot »Čitateljev dnevnik« — če čitaš od svojega osmega ali desetega leta, koliko prečitaš v teku let!

V Lipskem — bilo je po letu 1877. — se mi je primeril doživljaj, ki je bil odločilen za vse moje življenje in ves moj duševni razvoj; to je bilo moje znanstvo s Šarloto Garrigue-ovo.

Slišal sem o njej in vsej njeni rodbini, posebno o njenem očetu, zelo mnogo pri nekkih Göringovih. Gospa Göringova je imela v Lipskem penzijo, kjer sem tedaj stanoval. Izvedel sem, da pohajajo Garrigue-ij iz starega hugenotskega rodu; Mr. Garrigue, ki se je rodil v Kopenhagenu, je spoznal Göringove, ko je bil zaposlen v Lipskem v neki knjigarni. Njegova žena, Šarlotina mati — rojena Whiting — je pohajala z ameriškega zapada ter enako iz stare rodovine. Oče torej potomec hugenotov, mati iz rodu pionirjev na amerškem zapadu — kakšna tradicija žive, npravne energije se je nahajala v tem!

Leta 1870. je bil bival Mr. Garrigue z delom svoje rodbine v Nemčiji; Šarlota se je posvečala že tedaj študiju godbe, sviranju na klavir. Imela je priliko, da je posečala Liszta. Prisostvovala je muzikalnim prireditvam mv cerkvi sv. Tomaža, katere slavni regens chori Bach je v tradiciji živel dalje. Leta 1877. je poslal Mr. Garrigue. Šarloto zopet h Göringov-

Zdravstvo

Borba proti komarjem. Kakor v sedmjem lendavskem in ljutomerskem srezu ter na Dravskem polju se je tudi v srezu Murska Sobota tekom poletja pojavila bolezen malarija (trešlika). Malarijo prenašajo samice komarjev (Anopheles), ki jih je tudi v teh krajih zelo veliko. Zato je dolžnost vsega prebivalstva, da ta mrčes z vsemi silami uničuje. Velika nevarnost obstoja, da se drugo leto malarija še bolj razširi in tako zadene naše prebivalstvo težka bolezen, ki zelo oslabi človeški organizem. Zato se mora vsakdo zavedati, da je v borbi proti malariji najbolj uspešno sredstvo uničevanje komarjev, ki se zelo hitro množijo posebno v močvirnatih krajih, kjer je dosti stoječih mlak in nereguliranih tekočih vod. Dokazano je, da se iz ene same samice izleže v šestih generacijah v enem samem poletju do 64 milijonov komarjev. Smo pred zimsko dobo, ko je prilika za uničevanje komarjev najbolj ugodna. Pokončati je treba samice, ki iščejo zavetja za prezimovanje po špranjah, v kletih, hlevih, škednjih in drugih prostorih. Pokončati jih moramo, predno se zaležejo v topla skrivališča. One samice, ki ostanejo preko zime žive, polagajo na spomlad v najbližnji okolici v mlake in stoječe vode svoje jajčeca. Najbolj preprost in vendar uspešen način je pobijanje komarjev po stenah s čunjami ali muhalmiki, kakor se pobijajo tudi muhe. Za temeljito uničenje pa se uporabljajo kemična sredstva, ki sežejo tudi v špranje kamor se s čunjami ne more. n. pr. 2-5% raztopina aphidona, raztopina maznega mila s tobačnim izvlečkom. Komarje uničujemo z brizganjem teh raztopin. Uspešno je tudi žveplanje prostorov, s čemer se komarji omanijo ter nato pokončajo. Tudi kajenje z borovimi vejicami je v zaprtih prostorih uspešno. Še važnejše je uničevanje komarjevih ličink v vodi. Uspešno sredstvo je pertolizacija stoječih vod in mlak, ki se morajo osušiti. Posebne vrste rib (gambuzi) se dajejo v vode, da uničujejo zarod komarjev. Čez zimo naj vsakdo skrbi, da se ne bo nikjer nabrala stoječa voda. V luže in mlake, v raznih odvrženih posodah, loncih in črepinjah se lahko nabere voda, v katero potem spomlad ležejo samice komarjev svoja jajčeca. Zato je treba take posode in črepinje odstraniti, stoječe vode pa osuševati.

Sadje spada med najbolj zdrava živila in odlično koristi vsemu organizmu. V želodcu in čreveh regulira prebavo, čisti kri, osvežuje človeka in v hudi poletni vročini zmanjšuje žejo. Pa tudi redilno je sadje. V svoji lupini ima sadje obilo vitaminov in se ga zato poslužujemo tudi kot zdravila pri mnogih boleznih. Toda sadje mora človeku koristiti le tedaj, če ga uživamo pravilno in upoštevamo nekatere važne higienske predpise. Pri uživanju sadja moramo imeti pred očmi predvsem naslednja pravila: Jest se sme le popolnoma zrelo sadje. Pred zaužitjem se mora vsako sadje temeljito oprati. Če imamo zdrav želodec, sadja nikoli ni treba lupiti. Če pa imamo zelo občutljiv želodec, tedaj sadje olupimo, vendar skrajno tenko. Iz vsakega sadja moramo predvsem odstraniti črve in druge zajedavce. Sadje moramo vedno dobro prežvečiti, ker ga sicer želodec le s težavo in le napol prebavi. Sadja ni treba sladkati s sladkorjem, ker ima v sebi že od narave dovolj sladkobe. Sadje uživamo po možnosti v povsem svežem stanju. Večjih koščic češnje, češpelj, breskev in marelic ni treba pogoltniti, ker so neprebavljive in lahko izzovejo zaprtje v črevesju. Povzročijo tudi lahko kako vnetje v črevesju. Toda strah, da se more zaradi češnjeve ali češpljeve koščice dobiti vnetje slepiča, ni doslej z ničemer dokazan in upravičen. Niti pred, niti po zaužitju sadja ne smemo piti vode, ker voda obenem s sadjem izziva v želodcu hudo napetost in onemogoča redno prebavo. Če se to večkrat ponavlja, lahko dobimo težak črevesni katar.

Vreme. Dunajska vremenska napoved pravi: Brzkone nobenih večjih sprememb sedanjega vremena, visoki oblaki z zasedanjem.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva in Vaupotova lekarna.

Mariborske in okoljske novice

Otvoritev mestnega dnevnega zavetišča za V. okraj

Kakor znano je že prejšnji mestni svet v zvezi s sklepom za postavitev šolskega kompleksa kralja Ujedinitelja v V. mestnem okraju sklenil otvoriti novo mestno dnevno zavetišče za deco petega mestnega okraja, ki je pretežno delavski okraj. Kakor znano je mestna občina kupila v Magdalenski ulici 28 lepo vilo, kjer je sedaj izvršila prizidek in bo v nedeljo ob 10. uri slovesna otvoritev novega mestnega dnevnega zavetišča, združena z nagovorom mestnega župana, blagoslovitvijo zavetišča, ogledom prostorov in pogostitvijo dece.

Nova razporeditev osnovnih šol

Prosvetni minister je v soglasju z notranjim ministrom in na osnovi § 30 finančnega zakona za l. 1937-38 izdal uredbi o razporeditvi šol, na katere se nanašajo določbe 1. odstavka § 101 zakona o narodnih šolah, po katerih imajo učitelji in učiteljice po določenih službenih dobi pravico do učiteljske službe v večjih mestih. V poštev prihajajoči kraji so bili po omenjeni uredbi razdeljeni v štiri skupine. V prvi so mesta, na katera smejo reflektirati učitelji in učiteljice z 12 službenimi leti, za drugo skupino mest je določenih 10, za tretjo 8, za četrto pa 5 službenih let. V prvo skupino spadajo Beograd, Zagreb, Ljubljana, Skopje in Subotica, v drugo v dravski banovini Celje, Kočevje, Kranj, Novo mesto, Maribor in Ptuj, v tretjo spadajo Kamnik in Murska Sobota, v četrto pa Braslovče, Breg, Brežice, Črnomelj, Črnuče, Devica Marija v Polju, Domžale, Hajdina, Hrušica, Jesenice, Ježica, Kamnica, Kostanjevica, Krčevina, Krško, Laško, Lendava, Limbuš, Litija, Ljutomer, Dolnji Logatec, Metlika, Ormož, Petrovče, Pobrežje, Primskovo, Radeče, Radovljica, Razvanje, Ribnica, Slov. Bistrica, Slovenjgradec, Studenci, Sv. Jurij ob juž. žel., Škofja Loka, Šmarje, Šmartno, Šmihel pri Novem mestu, Šoštanj, St. Vid, Teharje, Tezno, Tržič, Višnja gora, Vrhnik in Zalec. Učitelji in učiteljice bodo imeli pravico do službe v teh krajih, če so zahtevana službena leta odslužili vsaj s povprečno oceno »dobro«. V poštev prihajajo vse tri glavne namestitve in sicer imenovanje, reaktiviranje in premeštev. Določbe te uredbe veljajo tudi za učitelje in učiteljice na šolah, odnosno šolskih oddelkih z manjšinskimi učnim jezikom. Za vrtnarice določbe te uredbe ne veljajo.

Francoski general v Mariboru. V sredo popoldne je prispel v Maribor francoski general Le Rond, ki je bil med vojno prvi generalštabni šef maršala Focha, po vojni je predsedoval v Parizu glavni razmejitveni komisiji za določitev naših mej napram Avstriji, Madžarski in Bolgariji. S svojim odličnim, vztrajnim in pravilnim prizadevanjem si je pridobil velike zasluge za našo mlado državo. Visoko ga je cenil naš pokojni kralj Aleksander I. Ujedinitelj, pri katerem je bil večkrat gost. — General Le Rond, ki pozna vse predele Jugoslavije, se je hotel seznaniti še z obmejnimi delom Slovenije ter je takoj pri prihodu v Maribor obiskal »Putnika«, ki mu je poslužil z vsemi podatki in z vsjo potrebno literaturo. Danes v četrtek si je v spremstvu arhivarja profesorja g. Baša in ravnatelja »Putnika« g. Loosa ogledal tudi mariborski muzej. Maribor s svojo pestro okolico, s svojimi bogatimi muzejskimi zbirkami je napravil nanj najboljši vtis ter je general, ki je bil nad prijaznim sprejemom zelo vzradoščen, obljubil, da pride spomlad s svojo soprogo v Maribor na daljše bivanje. — General Le Rond je danes popoldne odpotoval v hrzovlakom iz Maribora.

Priljubljenost pok. L. Vlahoviča se je pokazala na njegovem pogrebu. Nepregledna množica pogrebcev iz vseh stanov in slojev prebivalstva ga je spremljala na njegovi zadnji poti. Žalostinke je svirala gasilska godba. Vzornemu možu ohranimo trajen spomin, globoko užalostnim svojcem naše globoko sočutje!

Našim inserentom!

Ker ostane sobotna številka z dne 30. t. m. radi nedelje 31. in ponedeljka 1. novembra, praznika Vseh svetnikov, tri dni aktualna, ter bo do slednje podrobnost zanimala vse kroge naših čitateljev, priporočamo to številko našim pridobitnim in poslovnim krogom kot dobro insercijsko konjunkturo.

Oglase za to številko sprejema uprava »Večernika« na Grajskem trgu 7/I. nadstropje, tel. 2455, do petka 29. oktobra do 18.30, v izjemnih slučajih še v soboto 30. oktobra do 9. ure dopoldne.

Posestva iz rok v roke. Hišo v Masarykovi 20 je kupil od gospe A. Krenikove primarij dr. J. Benčan za 143.000 din.

Slovenske služkinje izganjajo iz Avstrije. In mi? ...

V kraljestvu šaha. Predsinočnim se je pričel v kavarni »Central« splošni klubski turnir Mariborskega šahovskega kluba in so bili rezultati prvega kola naslednji: Kukovec:Kresnik 1:0, Šetinc:Radolič 1:0, Stojšek:prof. Sila 1:0, Senica:Nosan 1:0, Mišura:Rupar remis, partija Lukež:inž. Prek pa je bila prekinjena. Drugo kolo bo v torek 2. novembra ob 20. uri v Centralu. — V petek 29. t. m. ob 20. uri se vrši v kavarni »Central« klubski šahovski brzoturnir za člane Mariborskega šahovskega kluba.

Mladi in starj rod izumira. V tukajšnji splošni bolnišnici je umrla v najlepši dobi 29 let ga. Moraus Julijana, soproga poštnega mehanika iz Rač pri Framu. V Novi vasi Bolfenkova cesta 5 pa je preminil v častiljivi starosti 76 let vpokojeni kazniški paznik Rubin Ivan. Zalujočim naše toplo sočutje!

Ljudska univerza Studenci priredi za svoje člane v petek 29. t. m. skupen ogled banovinske sadne razstave v Unionu pod strokovnim vodstvom, ob znižani vstopnini Din 1.—. Sestanek ob 16. uri na Glavnem trgu. Vsi prijatelji in člani vljudno vabljeni.

Radi bede in boleznj hotela v smrti. V svojem stanovanju na Tržaški cesti 82 si je sinoči v samomorinem namenu prerezala žile na zapestju leve roke 76letna Antonija Krečičeva. Poklicani mariborski reševalci so jo odpremili v tukajšnjo splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje. Pri zaslišanju je Krečičeva izpovedala, da je hotela v smrt radi bede in boleznj.

Na sadnem sejmu in sadni razstavi je tudi včeraj ves dan vladalo živahno vrvenje in življenje. Obe prireditvi si je tekom včerajšnjega dne ogledalo okoli 1500 obiskovalcev in je bilo med njimi zelo veliko tujcev. V Maribor je prišlo več skupin iz dunavske, drinske in moravske banovine pod vodstvom gospodarskih referentov tamošnjih banovin, ki so napravili znanstveno ekskurzijo na sadni sejem in sadno razstavo v Maribor. Vsi obiskovalci se kar niso mogli dovolj laskavo izraziti o obsegu in kvaliteti razstavljenega sadja. Za sadni sejem vlada silno veliko zanimanje, vendar pa do večjih kupcij še ni prišlo in to predvsem radi tega, ker se glede cen še niso mogli zediniti. Producenti namreč zahtevajo za sadje en blok 4 dinarje, kupci pa nudijo le 3 do 3.50 in to za najboljše sorte. Radi tega se v krogih producentov poraja misel, da se s prodajo še počaka. Če ne bodo dosegli zahtevane cene, pa bodo vse sadje spravili v skladišča ter v malih količinah spravili na zagrebški in ljubljanski trg, kjer upajo doseči ugodne cene.

»Pobrežki prezident« žrtev prometne neugode. Na državnem mostu je včeraj popoldne neki kolesar podrl na tla delavca Ludvika Hantiča s Pobrežja, ki je znan pot imenom »Pobrežki prezident«. Hantič je pri padcu zadobil poškodbe na levi roki in na čelu.

Uprava mariborskega pododbora Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov je prejela za kongres UROIR, ki se vrši začetkom meseca novembra v Skoplju, nekaj brezplačnih vozovnic. Člani, ki žele kongresu prisostvovati, naj se takoj zglase pri predsedniku pododbora, Maribor, Gosposka ul. 9, kjer prejmejo brezplačno vozovnico.

Našim naročnikom!

Kljub nizki naročnini našega lista, ki po možnosti vsestransko informira naše naročnike, imamo mnogo neporavnane naročnine, ki nam nalaga poslovne nevesečnosti. Opozarjamo na to prizadete s prošnjo, da poravnajo zaostanke, sicer bomo prisiljeni prekiniti nadaljno pošiljanje lista. Te dni smo poslali zamudnikom opomine, da nam dolžne zneske takoj nakažejo.

Uprava »Večernika«

Kino

Union Kino. Velicfilm »Lepa gospodična Schragg« po romanu Fred Andreasa. Hansi Knolek, H. Schlettow.

Uredništvo in uprava »Večernika« in tuk. podružnice »Jutra« imata odslej samo telefonsko številko 24-55 (ne več 24-40).

Sokol Maribor II Pobrežje vprizori v nedeljo 31. okt. ob 20. uri v dvorani br. Renčlja času primerno dramo v 5 dej. **Mlinar in njegova hči.** Pridite!

Obvestilo. V nedeljo dne 31. oktobra in v ponedeljek dne 1. novembra na praznik Vseh svetnikov ostanejo trgovine v mestu Mariboru zaprte ves dan. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Občinstvu in članom brivske frizerske zadruge se naznanja, da so brivnice in danski saloni v nedeljo, na predpraznik Vseh svetnikov, odprti od pol 8. do 12. ure, na dan Vseh svetnikov pa ves dan zaprte. Velja za Maribor in okolico.

Jadranska straža. Dne 31 oktobra slavi vojna mornarica svoje slavje, na predvečer 30. okt. ob pol 21. uri priredi mestni odbor J. S. družabni večer v Kazinski dvorani. Prostovoljni prispevki.

Zadnji čas je, da se prijavite za »Putnikov« izlet za luksuznim avtokarom od 4. do 7. novembra na Dunaj. Izredne ugodnosti pri obisku muzejev, gledališč, koncertov, krožnih voženj po Dunaju in v okolico. Jubilejna razstava »Die schaffende Hausfrau« in kuharska tekma v Sophiensälen. Vožnja in vizum le Din 260. Informacije in prijave »Putnik« Maribor-Celje-Ptuj.

Dvojak, Čerepin in Brahms so avtorji del, ki jih bo izvajal Mariborski trio na koncertu v sredo, dne 3. nov. ob 20. v veliki kazinski dvorani. Koncertanti dr. Roman Klasinc, Taras Poljanec in Oton Bajde so odlični slovenski umetniki ter reprezentanti mariborskega glasbenega življenja in je pričakovati, da bo občinstvo s polnoštevilnim obiskom koncerta podprlo njih idealno stremljenje, prireditelj koncerte komorne glasbe. Predprodaja vstopnic pri Putniku.

Jugoslovansko-češkoslovaška Liga poziva vse svoje člane in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo proslave češkoslov. nar. praznika, nocoj v Nar. gledališču.

Važno za izletnike v Berlin! Udeležencem izleta s posebnim vlakom »Putnika« na mednarodno lovsko razstavo v Berlin od 7. do 16. novembra v svrhu nabave kolektivnega potnega lista z odlokom finančnega ministrstva ni potrebno predložiti potrdila o plačanih davkih. Izredno ceneno potovanje: vožnja, prenočišča, zajutrek, prevoz v hotele itd. le Din 1575.—. Izkoristite ugodno priliko, na potovanju ogled Monakovega, Potsdama, Hamburga, Lipskega in Prage. Prijavite se takoj pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Opozarjamo na nocojšnjo proslavo č.-sl. nar. praznika v gledališču. Vprizori se, prvič v letošnji sezoni, znamenita Čapkova igra »Bela bolezen«. Pred tem obe himni in kratka recitacija g. Drlega.

Mariborska opereta otvori glasbeno sezono koncert prihodnjega tedna s krasno Schubert-Bertejevo opereto »Pri treh mladenkah« v povsem novi zasedbi in opremi. Režira Rasberger, glasbeno vodstvo pa ima Lojze Herzog.

Odpri usta.

Zdravnik: »Ali spite morda z odprtimi usti?«

Bolnik: »Ne vem. Drevi, ko bom spal, bom na to pazil.«

Naredno gledališče

Četrtek, 28. oktobra ob 20. uri: »Bela bolezen«. Za proslavo čehoslovaškega narodnega praznika. Red D. Prvič v sezoni.

Petek, 29. oktobra: Zaprtó.

Sobota, 30. oktobra ob 20. uri: »Sodnik Zalamejski«. Red C.

Nedelja, 31. oktobra ob 15. uri: »Bela bolezen«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Trije vaški svetniki«. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. novembra ob 20. uri: »Marija Stuart«.

Športno gibanje

Liga. Razpored za nedeljo 31. t. m.: v Ljubljani SK Ljubljana: BASK, v Zagrebu Gradjanski: Jugoslavija in HAŠK: Hajduk, v Beogradu BSK: Concordia in Jedinstvo: Slavija.

V nedeljo igra v Mariboru Čakovečki SK. Tekmovanje za prvenstvo mariborskega okrožja LNP se nadaljuje v nedeljo 31. t. m. s tremi tekmami, in je raz-

NAROČNIKI kupujte jih ter oglašujte pri naših inseren-

Mislila je, da je njeno perilo belo . . .

Če ste do zdaj mislili, da navadna pralna sredstva Vaše perilo belo operejo, potem si vendar enkrat oglejte stvari, ki so bile oprane z Radionom! »Radionova belina« zmagava vedno. In zakaj? Ker sta v Radionu združena milo in kisik. Radion odpravi iz notranjosti tkanine tudi najtrdovratnejšo nesnago. Zato imajo gospodinje, ki perejo z Radionom, vedno najbolj belo perilo. Pridružite se tudi Vi prijateljem Radiona.

Schichtov
RADION
pere sam

Mali oglasi**Razno**

BRZOJAVKA!
Morske ribe, saupiero zrezek, ocvrti skampi, lignji brodeto iz skampenov v gostilni Vigel, danes in jutri. 6148

Reklamne, trpezne in najcenejše

TRAJNE KODRE
Vam izdelava frizerski salon »Zora«, Aleksandrova c. 61, nasproti nove carinarnice. 6148

Posest

LEPE SOLNČNE PARCELE
poceni naprodaj. Vprašati gostilna »Novi svet« Studenci. 6112

Prodaj

KONCERTNE GOSLI
poceni naprodaj. Vprašati Splavarska ulica 3, Petek. 6143

Sobo odda

SOBO S HRANO
oddam, Vrbanova ulica 28, prtilčje, desno. 6149

MALA OPREMLJENA SOBICA
se odda gospodu Korošceva ulica 22, prtil. 6142

Sobo išče

ISCEM PRIPROSTO OPREMLJENO SOBICO
v mestu, ev. v magdalenskem predmestju s 1. novembrom. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Sobica« 6140

Stanovanje

Oddam lepo, sončno, ENOSOBNO STANOVANJE. Tržaška 5, nasproti Primorske. 6150

Sprejemem dva gospoda NA HRANO IN STANOVANJE. Vprašati Vojašniška ulica 12. 6141

V najem

PEKARNO.
Reka, p. Hoče, oddam v najem. Vprašati Ledinec, Radvanje, Maribor. 6114

RADI BOLEZNI ODDAM TAKOJ GOSTILNO
v središču mesta. Prednost imajo Dalmatinci. Naslov v upravi lista. 6145

Službo išče

STAREJŠA GOSPA
vešča kuhanja in vseh hišnih del, sprejme mesto za hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Dobra gospodinja«. 6144

pored naslednji: v Mariboru na igrišču SK Železničarja Čakovečki SK : SK Železničar, v Murski Soboti SK Mura : SK Rapid in v Čakovcu Gradjanski : ISSK Maribor.

Kolesarski savez kraljevine Jugoslavije poroča: Z dnem 31. oktobrom t. l. se konča sezona kolesarskih dirk in s tem obenem tehnično delo podsavezov in klubov ter sta z ozirom na to naslednja dva meseca primernejša za občne zbornice klubov. Doslej je bila navada, da so imeli klubi svoje občne zbornice šele po občnih zborih podsavezov in celo po občnem zboru samega saveza; to je bil vzrok, da so bila poročila na podsavezni občnih zborih pomanjkljiva in niti savez ni mogel predložiti občnemu zboru tistega pregleda o kolesarskem delu,

katerega bi pričakovali od upravnega odbora. Da se temu odpomože in da se v tem pogledu vpelje red, je upravni odbor KSKJ sklenil na svoji zadnji seji, da morajo imeti vsi klubi svoje občne zbornice najkasneje do 15. decembra in da morajo poslati svoja poročila brezpogojno najkasneje do konca decembra nadrejenemu podsavezu, ki mora poslati sumarna poročila savezu najkasneje do 15. februarja. KSKJ.

Plujške novice

Za regulacijo Pesnice. Dne 25. in 26. t. m. se je vršila komisija za regulacijo Pesnice v občini Dornava. V komisiji so bili zastopani poleg pripravljalnega od-

bora vodne zadruga tudi zastopnik tehničnega oddelka banske uprave, zastopnik sreskega načelstva v Ptujju in vsi posestniki, ki mejijo na Pesnico. Večina posestnikov se je izjavila za regulacijo, zato pričakujemo, da se bo skoro ustanovila vodna zadruga za občino Dornava, da bi mogli pričeti čimprej z regulacijskimi deli. Kako potrebna je regulacija, je pokazalo dovolj zgovorno letošnje deževno leto, saj je Pesnica poplavila v tem kraju letos petkrat travnike in polja ter napravila ogromno škodo.

Gospodarske beležke

Konkurzne zadeve. Konkurz je razglašen o imovini Franca Jenčiča, posestni-

ka in bivš. trgovca v Breznem ob Dravi. Prvi zbor upnikov 4. novembr.: ugotovitveni rok 15. decembra.

Novo novčanice dobimo. Narodna banka bo s 1. novembrom t. l. dala v promet novčanice po 100 Din, ki se razlikujejo od dosedanjih v tem, da je v filigranu lik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, medtem ko je pri dosedanjih novčanicah v filigranu upodobljen lik kneza Miloša.

28.000 vagonov pšenice in 90.000 vagonov koruze imamo letos še za izvoz. Večji del omenjene količine bo nakupil Prizad, ki bo go izvozil v Nemčijo. Vrednost letošnjega izvoznega presežka pšenice in koruze znaša okrog 1400 milijonov dinarjev.

Skrivnosti

56

Nenadoma je stala pred Blanko Volkuljo, izpremenjenega obraza, nagubane čela in mrzlično razburjena.

»Kaj je vendar? Kaj vam je?« je vzkliknila Blanka, še bolj prestrašena.

»Molči! Molči!« je odgovorila Volkulja.

XI. Prikazen.

Leon je videl, da je pri tem pogovoru odveč ter se je oddaljil.

Ko sta bili sami, se je Blanka živahno obrnila k Volkulji in jo prišla za roko.

»Glejte, zdaj sva popolnoma sami,« je rekla hitro in tiho, »govorite, ne strašite me! Kaj se je zgodilo?«

Volkulja je prisluhnila.

»Morda ni nič,« je raztreseno rekla Volkulja.

»Ali ste v nevarnosti?«

»Mogoče.«

»Ah, za božjo voljo, govorite vendar, povejte, kaj je! Ves čas čutim, da živim sredi strašnih ugank. Vsak hip se bojim in trepetam pred nesrečo; ne puščajte me več v tej kruti negotovosti! Sedaj hočem vse, vse vedeti!«

»Ali nisi še ničesar sama uganila?«

»Kaj naj uganem?«

»Everard ni imel prav. Moral bi ti vse povedati... Ah, nič, nič!« je rekla nenadoma Volkulja.

»Nemogoče je o tem govoriti... vsaj sedaj je nemogoče, toda povedala bom tvojemu očetu in jutri boš vse vedela. V tem trenutku morava le gledati, da čimprej odideva.«

»Zakaj?«

»Potrebno je,« je rekla nestržno Volkulja.

»Kdo vas sili?«

»Ah, kako trmoglav otrok si ti! Čuj tedaj: Na tem plesu je človek, ki mi je povedal čudne stvari...«

»Kaj bi se ga bali, če...«

»Saj ne gre samo zame!« je odgovorila Volkulja. »Ta človek mi je pravil o Everardu!«

»O mojem očetu?«

»Zdi se, da je vohun in da zasleduje Everarda.«

»Ali ga pozna?«

»Bojim se da ga pozna.«

Volkulja se je po sili nasmehnila.

»Ne, tvojemu očetu se ni bati,« je rekla; »nj vendar, veruj mi, ni pametno, ako se še dalje muči tukaj. Pojdiva! Jutri, ko ti bo vse jasno, mi boš hvaležna, da sem tako storila.«

(Dalje.)